

Інклюзивне навчання — система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне навчання часто вважають альтернативою інтернатній системі, за якою діти з особливими освітніми потребами навчаються в спеціальних закладах освіти та змушені проживати в інтернатних відділеннях при них через їх територіальну розгалуженість.

Жодна дитина не має відчувати себе іншою та виключеною з освітніх, культурних і соціальних процесів – це головне завдання інклюзії.

КОГО МИ ВВАЖАЄМО ОСОБАМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Інклюзивне освітнє середовище — сукупність умов, способів і засобів для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб і можливостей.

ПЕРЕВАГИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

- Інклюзивне навчання усуває бар'єри в системі освіти та системі підтримки дітей з особливими освітніми потребами.
- Вища залученість батьків до процесу навчання.
- Діти з особливими освітніми потребами отримують можливість соціалізації, розвитку своїх інтересів і талантів і подальшої інтеграції в суспільство, вступу до професійних і вищих закладів освіти.
- Діти з особливими освітніми потребами мають змогу налагодити дружні стосунки з однолітками в школі та поза її межами та моделюють належні способи взаємодії з колективом.
- В інклюзивних класах створено атмосферу спокійного прийняття відмінностей інших людей.

ОФІЦІЙНІ ЗАСАДИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

У грудні 2009 року Україна ратифікувала основні міжнародні документи у сфері забезпечення прав дітей згідно зі світовими стандартами освіти, соціального захисту та охорони здоров'я. Передусім йдеться про статтю 24 Конвенції ООН про права людей з інвалідністю, в якій визначено обов'язок держави щодо реалізації інклюзивної моделі освіти, тобто створення такого предметно-просторового спеціального середовища, яке б дало змогу всім дітям бути однаково рівними учасниками навчального процесу в єдиному освітньому просторі відповідно до їхніх особливостей, потреб і можливостей.

5 липня 2017 року Президент України підписав ухвалений 23 травня цього ж року Закон «Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг».

5 вересня 2017 року було прийнято новий Закон України “Про освіту”. З того часу діти з особливими освітніми потребами мають повне право здобувати освіту в усіх навчальних закладах, зокрема й безоплатно в державних та комунальних, незалежно від «встановлення інвалідності».

Діти з особливими освітніми потребами мають право на:

- дистанційну та індивідуальну форми навчання;
- психолого-педагогічну та корекційно-розвиткову допомогу;

- інклюзивні та спеціальні групи (класи) у загальноосвітніх навчальних закладах;
- «підлаштовані» для їхніх потреби загальноосвітні школи і класи, тобто на відповідні архітектурні перепланування;
- корекційних педагогів, тьюторів, психологів;
- адаптовані навчальні плани та програми, методи та форми навчання, ресурси спеціальної освіти, партнерство з громадою.

Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП*

Завдання

- Збирати інформацію про особливості розвитку учня, його інтереси, труднощі та освітні потреби
- Розробити ІПР** учня з ООП, моніторити її виконання та коригувати відповідно до динаміки розвитку учня
- Переглядати ІПР і визначати прогрес розвитку учня щонайменше двічі на рік
- За потреби розробити індивідуальний освітній план відповідно до особливостей розвитку учня
- Адаптувати освітнє середовище до особливих освітніх потреб учня
- Інтегрувати учня з ООП в освітнє середовище
- Сформувати дружнє та неупереджене ставлення до учня з ООП у дитячому та педагогічному колективі

Склад

Постійні учасники

- директор/заступник директора з навчально-виховної роботи
- вчитель початкових класів/класний керівник
- інші вчителі
- асистент вчителя
- практичний психолог
- соціальний педагог
- вчитель-дефектолог
- вчитель-реабілітолог
- батьки/законні представники дитини з ООП

Залучені фахівці (за потреби)

- медичний працівник закладу освіти
- лікар
- асистент дитини
- спеціалісти системи соціального захисту/служби у справах дітей

*ООП – особливі освітні потреби. Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

**ІПР – індивідуальна програма розвитку. Це документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб/послуг для розвитку дитини та розробляється групою фахівців з обов'язковим залученням батьків дитини з метою визначення конкретних навчальних стратегій та підходів до навчання.

Яка різниця між асистентом вчителя та асистентом дитини?

Асистент вчителя

Асистент дитини

Педагогічний працівник	Хто може стати?	Батьки, уповноважена ними особа чи соціальний робітник
Має вищу освіту	Чи має вищу освіту?	Вища освіта не обов'язкова
Забезпечує включення учня з ООП* до освітнього процесу	Що робить?	Забезпечує соціальні потреби учня з ООП
Працює з усім класом	З ким працює?	Працює з конкретним учнем із ООП
Посада є в типових штатних нормативах для шкіл, її оплачує держава	Хто забезпечує?	З вересня 2020 в Україні апробують стандарт соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання, яку будуть забезпечувати місцеві органи соціального захисту населення
Обов'язково має бути в інклюзивному класі	Чи послуга є обов'язковою?	Лише для тих дітей, які цього потребують відповідно до висновку ІРЦ** та за визначенням потреб у соціальній послугі органами соціального захисту населення

*ООП – особливі освітні потреби. Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

**ІРЦ – інклюзивно-ресурсний центр: <http://ircenter.gov.ua>.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Кожна дитина України має право на отримання освіти в тій формі та умовах, які відповідають її фізичному та розумовому розвитку

“...ОСНОВНИМИ ПРИНЦИПАМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ Є:

ДОСТУПНІСТЬ ДЛЯ КОЖНОГО ГРОМАДЯНИНА УСІХ ФОРМ І ТИПІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ДЕРЖАВОЮ;

РІВНІСТЬ УМОВ КОЖНОЇ ЛЮДИНИ ДЛЯ ПОВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЇЇ ЗДІБНОСТЕЙ ”

Закон України “ Про освіту ”

Стаття 6. Основні принципи навчання

Що таке інклюзивне навчання?

Поширеною є думка, що інклюзивне навчання – це лише навчання дітей із певними діагнозами, захворюваннями, в тому числі із інвалідністю, у класах загальноосвітніх закладів освіти. Проте ця думка є хибною.

Закон України “Про освіту” визначив поняття особи з особливими освітніми потребами. Це “особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту”.

Тобто до категорії таких осіб можуть підпадати не тільки учні з інвалідністю, а й внутрішньо переміщені особи, діти-біженці та діти, які потребують додаткового та тимчасового захисту, особи, які здобувають спеціалізовану освіту та/або можуть прискорено опанувати зміст навчальних предметів, учні з особливими мовними освітніми потребами (наприклад, ті, які здобувають загальну середню освіту мовами, що не належать до слов’янської групи мов) тощо.

Зараз МОН розробляє чіткий перелік осіб з особливими освітніми потребами. Кожна школа за своєю філософією повинна бути інклюзивною. Це означає готовність у

будь-який час прийняти кожну дитину, прагнучи створити максимально сприятливе середовище для розвитку її потенціалу.

Коли ми говоримо про створення інклюзивного освітнього середовища, ми не маємо на увазі суто відкриття інклюзивних класів або забезпечення архітектурної доступності.

Це і підвищення компетентності педагогічних працівників та руйнування суспільних стереотипів щодо освіти таких дітей. Адже хвороба не дорівнює інвалідності, інвалідність – наявності особливих освітніх потреб (наприклад, особи із серцево-судинними захворюванням не мають цих потреб), особливі освітні потреби не означають захворювання або інвалідність (наприклад, люди з дислексією).

Інклюзивне навчання полягає в тому, що в звичайному класі вчать звичайні діти, просто деякі з них вчать трошечки по-іншому – наприклад, використовуючи шрифт Брайля. Але в такому класі ні в якому разі не має бути відокремлення одних дітей від інших (навіть на рівні риторики). З урахуванням рекомендацій спеціалістів та настільки, наскільки це можливо, у такому класі налагоджується спільне навчання.

ПЕРЕВАГИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ:

- Діти навчаються разом у звичайній школі.
- Поліпшується моторний, мовний, соціальний, емоційний розвиток дитини.
- Діти отримують можливість жити разом з батьками.
- Оволодіння новими вміннями та навичками відбувається функціонально.
- Навчання проводиться з орієнтацією на здібності та інтереси дітей.
- У дітей є можливість для налагодження дружніх стосунків з ровесниками.
- Діти з особливими потребами отримують ефективну освіту, щоб жити повноцінним життям.

Переваги для дітей без особливих потреб:

- вчать природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей;
- вчать налагоджувати й підтримувати дружні стосунки з людьми, які відрізняються від них;
- вчать співробітництву;
- вчать поводитися нестандартним чином, бути винахідливими, а також співчувати іншим.

Переваги для родин:

- Батьки отримують інформацію про типовий і атиповий розвиток дітей.
- Родини одержують підтримку з боку інших батьків.

- Батьки беруть активну участь у визначенні навчальних цілей і завдань для дітей.
- Всі батьки стають частиною шкільної спільноти.

Переваги для вчителів та інших фахівців:

- Вчителі інклюзивних класів краще розуміють індивідуальні особливості учнів.
- Вчителі оволодівають різноманітними педагогічними методиками, що допомагає їм ефективно сприяти розвитку дітей з урахуванням їхньої індивідуальності.
- Спеціалісти (медики, педагоги спеціального профілю, інші фахівці) навчаються працювати в команді.

Чи не знижується якість навчання в інклюзивному класі?

Наявність у школі дітей з особливими освітніми потребами підвищує кваліфікацію вчителя та директора. Учитель вчиться бути уважним до цієї дитини. Якщо він навчиться бути уважним до неї, то й почне більш уважно ставитись до інших дітей. Натомість учні, які бачать, що дитина, яка має певні труднощі в навчанні, вчиться краще та старанніше, починають показувати вищі результати в навчанні.

Директор же вивчає нормативну базу щодо облаштування приміщень, медичних показань тощо. Таким чином він розвивається, виходячи за межі суто освіти. Окрім того, покращується архітектурна доступність школи. А це – пандуси, ліфти, написи шрифтом Брайля тощо - потрібно не тільки для дитини, а й для батьків, гостей школи, вчителів та адміністрації, які теж, до прикладу, можуть пересуватися на інвалідному візку або тимчасово мати складнощі з пересуванням.

Скільки дітей може бути в інклюзивному класі?

Згідно з законом “Про загальну середню освіту”, загалом у класі може бути не більше 30 учнів.

При цьому, згідно з “Порядком організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (постанова Кабміну від 15 серпня 2011 р. № 872), учнів “із числа дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, затримкою психічного розвитку, зниженим зором чи слухом, легкими інтелектуальними порушеннями тощо” може бути не більше трьох та учнів “із числа дітей сліпих, глухих, з тяжкими порушеннями мовлення, у тому числі з дислексією, розладами спектра аутизму, іншими складними порушеннями розвитку (порушеннями слуху, зору, опорно-рухового апарату в поєднанні з інтелектуальними порушеннями чи затримкою психічного розвитку) або тих, що пересуваються на візках” – не більше двох.

Тобто максимальна кількість таких дітей у класах – три, а в окремих випадках – два.

Скільки вчителів працює в інклюзивному класі?

В інклюзивному класі працюють один учитель та один асистент учителя.

Які обов’язки має асистент вчителя?

Він є асистентом саме вчителя, а не дитини. Це означає, що він не прив’язаний до однієї чи кількох дітей, а працює зі всім класом.

Так, часом дитині з особливими освітніми потребами необхідно приділити більше часу, щоб, наприклад, пояснити завдання, але асистент учителя так само може пояснити щось й іншим учням.

Окрім того, своєю роботою асистент може звільнити більше часу вчителю для пояснень. Наприклад, поки асистент щось роздруковує чи роздає навчальні матеріали, вчитель ще раз роз’яснює тему або ще якимось залучає дитину з особливими освітніми потребами до спільної роботи в класі. Адже спільна робота – головна мета інклюзивного навчання.

Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у школі необхідно створити відповідні умови:

- безперешкодний доступ до території та приміщень школи, зокрема, для дітей з вадами опорно-рухового апарату, в тому числі для дітей, які пересуваються на візку, та дітей з вадами зору;
- забезпечення необхідними навчально-методичними посібниками, наочно-дидактичними та індивідуальними технічними засобами навчання;
- наявність кабінетів учителя-дефектолога, психологічного розвантаження, логопедичного з відповідним корекційно-роздатковим обладнанням;
- забезпечення педагогічними кадрами, які володіють методиками роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (зокрема, учителями-дефектологами, учителями інклюзивного навчання (асистентами учителя)).

Інклюзія в нашій школі означає розкриття кожного учня.

Інклюзія враховує потреби дітей, створюються спеціальні умови, підтримка необхідні учням і вчителям для досягнення успіху.

Поради батькам від асистента вчителя

[poradi-batkam.zip](#) [616.43 Kb] (скачувань: 50)

Посібник

«Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків»

Розробку посібника «Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків» здійснено в рамках діяльності науково-методичного центру інклюзивної освіти Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

[nklyuzivna-osvta-vd-A-do-Ya-1.zip](#) [592.95 Kb] (скачувань: 54)

Мета посібника – відповісти на основні запитання про впровадження інклюзивної освіти в навчальних закладах системи дошкільної та загальної середньої освіти, які найчастіше виникають у педагогів і батьків. Посібник створено у формі запитань і відповідей. Відповіді на запитання містять посилання на основні законодавчі та нормативно-правові документи, інші літературні джерела, а також коментарі, які можуть не співпадати із зазначеними першоджерелами. Ми робимо це для того, щоб читачі краще зрозуміли суть інклюзії, а також віримо, що краще розуміння цього процесу приведе до нових, покращених змін як у законодавстві, так і у практиці.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ "Що таке інклюзія?"

Що таке інклюзія?

Пам'ятка для батьків

Відповідно до ст.12 Закону України «Про дошкільну освіту», п.3, для задоволення освітніх, соціальних потреб, організації корекційно-розвиткової роботи у складі закладів дошкільної освіти на підставі письмового звернення батьків або законних представників особи з особливими освітніми потребами в обов'язковому порядку утворюються інклюзивні та/або спеціальні групи для виховання і навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Інклюзія – це процес включення всіх громадян в соціумі. І, насамперед тих, що мають труднощі у фізичному чи розумовому розвитку. Він передбачає розробку і застосування тих методів, які зможуть дозволити кожній людині рівноправно брати участь суспільному житті.

Інклюзія - це процес реального включення осіб з особливими потребами в активнее суспільне життя.

Інклюзивне навчання - це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами, з урахуванням індивідуальних особливостей таких дітей.

Інклюзивна освіта дозволяє:

- Розвивати індивідуальні сильні сторони і таланти дитини.
- Приймати всіх дітей без виключення в заклади освіти.
- Працювати над досягненням індивідуальної мети, беручи участь в житті громади та колективу.
- Залучати батьків в процес навчання і життя закладу
- Розвивати культуру поваги і належності до закладу.
- Мати можливість навчатися і поважати різні здібності інших.
- Створювати дружні стосунки з іншими дітьми.

Переваги інклюзивної освіти для дітей з особливими освітніми потребами:

- Завдяки цілеспрямованому спілкуванню з однолітками поліпшується когнітивний, моторний, мовний, соціальний та емоційний розвиток дітей.
- Ровесники відіграють роль моделей для дітей з особливими освітніми потребами.
- Оволодіння новими вміннями та навичками відбувається функціонально.
- Навчання проводиться з орієнтацією на сильні якості, здібності та інтереси дітей.
- У дітей є можливості для налагодження дружніх стосунків зі здоровими ровесниками й участі у громадському житті.

Переваги інклюзивної освіти для інших дітей:

- Діти вчаться природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей.
- Діти вчаться налагоджувати й підтримувати дружні стосунки з людьми, які відрізняються від них.
- Діти вчаться співробітництву.
- Діти вчаться поводитися нестандартно, бути винахідливими та співчувати іншим.

Переваги інклюзивної освіти для педагогів та фахівців:

- Педагоги інклюзивних класів краще розуміють індивідуальні особливості учнів.
- Педагоги оволодівають різноманітними педагогічними методиками, що дає їм змогу ефективно сприяти розвитку дітей з урахуванням їхньої індивідуальності.
- Спеціалісти (медики, педагоги спеціального профілю, інші фахівці) починають сприймати дітей більш цілісно, а також вчаться дивитися на життєві ситуації очима дітей.

Як оформити дитину з особливими освітніми потребами на інклюзивне навчання?

Якщо у Вашої дитини є особливості в розвитку, зверніться до ІРЦ (інклюзивно-ресурсний центр) для отримання Висновку, який дає Статус дитини з ООП (особливі освітні потреби).

Згідно ЗУ «Про освіту» **лише батьки** можуть обирати форму (індивідуальну, інклюзивну, спеціальну, інтегровану) навчання та заклад освіти.

До основного пакета документів додається Висновок ІРЦ про комплексну оцінку розвитку дитини.

Кожна дитина з особливими освітніми потребами має право навчатися у закладі освіти за місцем проживання на інклюзивному навчанні.

Дитина з ООП має право проживати в сім'ї і відвідувати заклад освіти за місцем проживання та отримувати психолого-педагогічну підтримку, в тому числі – за інклюзивною формою.

Адміністрація закладу освіти зобов'язана організувати інклюзивне навчання для дитини з ООП, батьки якої подали відповідну Заяву та Висновок ІРЦ.

Організація інклюзивного навчання в нашій школі

Інклюзія— процес включення всіх громадян в соціумі. І насамперед тих, що мають труднощі у фізичному чи розумовому розвитку. Він передбачає розробку і застосування тих методів, які зможуть дозволити кожній людині рівноправно брати участь суспільному житті.

Інклюзія — це процес реального включення осіб з особливими потребами в активне суспільне життя.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх навчальних, з урахуванням індивідуальних особливостей таких дітей»

Інклюзивне навчання означає, що всі учні можуть навчатися в школах за місцем проживання, в загальноосвітніх класах, в яких в разі необхідності їм буде надаватися підтримка, щоб всі учні без виключення навчалися і проводили час разом.

Інклюзивна освіта дозволяє:

- Розвивати індивідуальні сильні сторони і таланти дитини.
- Приймати всіх дітей без виключення в загальноосвітню шкільну систему і суспільство.
- Працювати над досягненням індивідуальної мети беручи участь в житті громади та їхнього класу.
- Залучати батьків в процес навчання і життя школи.
- Розвивати культуру поваги і належності до школи. Мати можливість навчатися і поважати різні здібності інших.
- Створювати дружні стосунки з іншими дітьми
- Позитивно впливати на школу, громаду та поважати різноманіття та включення на більш широкому рівні.

Переваги інклюзивної освіти:

для дітей з особливими освітніми потребами:

- Завдяки цілеспрямованому спілкуванню з однолітками поліпшується когнітивний, моторний, мовний, соціальний та емоційний розвиток дітей.
- Ровесники відіграють роль моделей для дітей з особливими освітніми потребами.
- Оволодіння новими вміннями та навичками відбувається функціонально.
- Навчання проводиться з орієнтацією на сильні якості, здібності та інтереси дітей.
- У дітей є можливості для налагодження дружніх стосунків зі здоровими ровесниками й участі у громадському житті.

для інших дітей:

- Діти вчаться природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей.
- Діти вчаться налагоджувати й підтримувати дружні стосунки з людьми, які відрізняються від них.
- Діти вчаться співробітництву.
- Діти вчаться поводитися нестандартно, бути винахідливими, а також співчувати іншим.

для педагогів та фахівців:

- Вчителі інклюзивних класів краще розуміють індивідуальні особливості учнів.
- Вчителі оволодівають різноманітними педагогічними методиками, що дає їм змогу ефективно сприяти розвитку дітей з урахуванням їхньої індивідуальності.
- Спеціалісти (медики, педагоги спеціального профілю, інші фахівці) починають сприймати дітей більш цілісно, а також вчаться дивитися на життєві ситуації очима дітей.

Як оформити дитину з особливими освітніми потребами на інклюзивне навчання.

Якщо Ваша дитина має ООП (особливі освітні потреби), для неї буде організовано інклюзивне навчання. До основного пакета документів додається довідка висновку з ІРЦ
Кожна дитина з особливими освітніми потребами має право навчатися у школі за місцем проживання на інклюзивному навчанні. Для цього потрібне лише бажання батьків.

Щоб оформити дитину на інклюзивне навчання у загальноосвітню школу, необхідно:

1. Оформити картку розвитку дитини.

Для цього потрібно звернутися у медичний заклад за місцем проживання, де лікарі пропишуть діагноз дитини. Якщо дитина раніше вже десь навчалася (дитячий садок, школа, інтернат), до картки додається характеристика. Також за необхідності висновок психолога чи логопеда.

2. Отримати висновок психолого-медико-педагогічної консультації.

З картою розвитку батьки разом з дитиною звертаються ІРЦ за адресою вул. м. *Вараш, м-н Вараш буд. 41, Номер телефону: 068 687 6589* Після засідання комісії батьки отримують витяг з протоколу комісії з рекомендацією інклюзивного навчання

3. Звернутися у школу за місцем проживання

Разом з оригіналом витягу батьки подають заяву на ім'я директора школи за місцем проживання з проханням організувати для дитини інклюзивне навчання.

Далі навчальний заклад подає заявку до місцевого органу управління освітою, який закуповує необхідне обладнання, навчальні матеріали, призначає асистента та укладає угоди з фахівцями, які проводитимуть корекційні заняття з дитиною.

Кожна дитина України має право на отримання освіти в тій формі та умовах, які відповідають її фізичному та розумовому розвитку

*“...ОСНОВНИМИ ПРИНЦИПАМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ Є:
ДОСТУПНІСТЬ ДЛЯ КОЖНОГО ГРОМАДЯНИНА УСІХ ФОРМ І ТИПІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ, ЩО
НАДАЮТЬСЯ ДЕРЖАВОЮ;
РІВНІСТЬ УМОВ КОЖНОЇ ЛЮДИНИ ДЛЯ ПОВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЇЇ ЗДІБНОСТЕЙ ”*

Закон України “ Про освіту ”

Стаття 6. Основні принципи навчання

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

1. Навчанням дітей з особливими потребами займаються вчителі загального профілю в звичайних класах
 - 2. Впровадженням інклюзивних програм займається весь персонал школи, який забезпечує всебічний розвиток особистості кожної дитини**
 3. Батьки активно залучаються до прийняття рішень, що стосуються навчання та виховання їхніх дітей
 4. Плани роботи з дітьми розробляються командою фахівців, які співпрацюють один з одним
 5. Ролі та відповідальність всіх працівників чітко визначені
 6. Ефективність програм постійно оцінюється.
 7. Індивідуалізовані навчальні плани розробляються з врахуванням сильних сторін, якостей, інтересів дитини, а також її потреб.
-

Інклюзивна освіта

Щоб влаштувати у школу дитину з особливими освітніми потребами, потрібен висновок інформаційно-ресурсного центру (ІРЦ), яким рекомендовано інклюзивне навчання, та направлення відповідного органу управління освітою. Важливо розуміти, що діяльність ПМПК – не просто діагностика, а й консультація та допомога батькам. Крім того, її висновки є лише рекомендаціями, і обов'язкові лише для навчальних закладів, в яких навчаються діти з особливими освітніми потребами. Обстеження дітей відбувається виключно з ініціативи батьків та за наявності наступних документів:

- *Свідоцтва про народження дитини;*
 - *Картки стану здоров'я і розвитку дитини;*
 - *Характеристики з навчального закладу, у якому перебуває дитина.*
-

Деяко важливе із принципів інклюзивної освіти

- цінність людини не залежить від її здібностей і досягнень.
- кожна людина здатна відчувати і думати.
- кожна людина має право на спілкування і на те, щоб бути почутою.
- використання переваг, а не недоліків.
- справжня освіта може здійснюватись тільки у контексті реальних взаємин.

Інклюзивне середовище в школі створює потужна команда спеціалістів своєї справи:

- заступник директора з навчально-виховної роботи;
- вчитель;
- асистент вчителя;
- вчитель-логопед;
- вчитель-дефектолог;
- практичний психолог;
- медичний працівник школи.

Детально про функції вчителя та асистента вчителя в інклюзивному класі

Вчитель: планує та організовує урок, координує спільну роботу, формує систему стосунків, оцінює успішність учнів, контролює виконання ІПР, інформує батьків.

Асистент вчителя:

1. Організаційна ф-я: допомагає організовувати освітній процес; допомагаю учню з особливими освітніми потребами; спостерігає за дитиною.
2. Навчально-розвиткова ф-я: допомагає дітям опанувати матеріал; дбає про соціальну адаптацію; сприяє розвитку та розкриттю здібностей.
3. Діагностична ф-я: вивчає особливості діяльності і розвитку дитини; оцінює виконання ІПР.
4. Прогностична ф-я: надає пропозиції щодо корегування ІПР.
5. Консультативна: консультує батьків та вчителя/ів.

Асистенти вчителя в нашій школі мають повну вищу спеціальну освіту та є компетентними в багатьох питаннях організації інклюзивного навчання. Корекційно-розвиткові заняття проводить дипломований дитячий логопед-дефектолог, який розробляє індивідуальний план корекційної роботи і підбирає відповідні методики для його ефективного реалізації. Заняття проводяться щоденно, завжди креативні і продуктивні, що дуже подобається дітям.